

City Deal “Energieke Wijken, duurzaam en sociaal”: opgaven vanuit Weert

Aanleiding

Het ministerie van BZK heeft het initiatief genomen voor de City Deal “Energieke Wijken, duurzaam en sociaal”. Centrale vraag daarin is de verbinding van de energietransitie met andere opgaven in de wijk: de leefbaarheidsopgave en de sociaaleconomische verschillen tussen bewoners. Vanuit de City Deal is BZK op zoek naar het testen van nieuwe oplossingen die bij succes opschaalbaar zijn. Daarbij staan de opgaven vanuit de praktijk van gemeenten en woningcorporaties centraal. Uitgangspunt is dat het voor een echt betere wijk noodzakelijk is om sectorale opgaven met elkaar te verbinden. Wat is daarvoor nodig? Levert deze verbinding draagvlak op voor de energietransitie? Hoe kunnen we bewoner, woning én wijk hiervan laten profiteren?

Weert is een van de acht steden die samen met corporaties een trekkende rol in deze City Deal willen vervullen. Deze 2-pager bevat de belangrijkste onderwerpen die Weert in deze City Deal wil oppakken.

De Weerter opgave

Wijkaanpak is niet nieuw in Weert. Herstructurering en wijkvernieuwing heeft tot nu toe echter op kleinere schaal plaats gevonden, buurtjes die vernieuwd werden, relatief overzichtelijk. De sociale problematiek was overzienbaar. Een aanpak gedreven vanuit het fysieke domein. Maar nu geven de energietransitie en de complexe sociale opgave een extra dimensie aan de hele grote fysieke opgave. Twee wijken waar dit allemaal samenkomt zijn Keent en Moesel, waarvoor gemeente Weert samen met Wonen Limburg en de Provincie Limburg een gebiedsvisie heeft gemaakt waaruit een integrale gebiedsontwikkeling gaat volgen vanaf voorjaar 2021. Sociale en fysieke verduurzaming gaan hier hand in hand zowel in alle deelprojecten als in experimentele pilots bijvoorbeeld voor verduurzaming van wooncomplexen. De City Deal biedt ons de mogelijkheid om vragen en thema’s op rijksniveau te agenderen en samen met het Rijk en andere partners naar oplossingen te zoeken. Weert is strategisch gelegen, tussen Brainport Eindhoven en het Limburgse achterland waar de krimp zijn intrede heeft gedaan en behoort tot een anticipeerregio. Weert heeft de ambitie bij te dragen aan de verstedelijkingsopgave in de regio Eindhoven, vanwege de nabije ligging, de ruimte en het goede woonklimaat.

Gebiedsvisie Keent en Moesel

Weert en Wonen Limburg zetten in op een gebiedsontwikkeling voor de wijken Keent & Moesel. Ingezet wordt op een duurzame, toekomstbestendige herontwikkeling van 650 naaorlogse portieketagewoningen zonder lift, verdeeld over een aantal clusters, optimalisering en verduurzaming van maatschappelijke voorzieningen in Moesel en de openbare ruimte ten behoeve van een sociaal en fysiek solide Keent en Moesel.

Uitgangspunten van de gebiedsvisie zijn:

1. Keent en Moesel zijn inclusieve wijken met een sterke identiteit en sociale betrokkenheid.
2. Keent en Moesel zijn groene wijken waar men prettig en veilig kan verblijven en bewegen.
3. Keent en Moesel zijn wijken met een divers, aantrekkelijk en toekomstbestendig aanbod van woningen en voorzieningen.

In de gebiedsontwikkeling wordt intensieve samenwerking met bewoners en partners in de wijk. Voor elk deelplan wordt samen met bewoners besproken hoe de samenwerking en participatie eruit gaat zien en wat daarvoor nodig is van wie. Scholen, zorg- en welzijnspartijen en ook ondernemers worden intensief betrokken bij de ontwikkeling van hun wijk.

De thema's:

De energietransitie als verkleiner van de kloof

Weert werkt met haar Weerter Routekaart Energietransitie aan een eerlijke, kansrijke en groene samenleving. De energietransitie wordt ingezet om de kloof tussen "arm" en "rijk" te verkleinen. Hiervoor heeft Weert recent een eigen energiefonds in het leven geroepen, waarmee lokale partijen gefaciliteerd worden om volgens de kernwaarden eerlijk, kansrijk en groen projecten te initiëren. Dit is van belang voor de aanpak van de particuliere woningvoorraad in de wijken. De aanpak van 650 portieketagewoningen is gepland via nieuwbouw.

Ontmoeten en leven in de wijk rond groene autoluwe assen

De wijken zijn ingericht op autoverkeer, met brede straten. Je kunt overal komen met de auto. Het doel is meer ruimte voor fietsers en voetgangers in het openbaar gebied, zodat bewoners verleid worden vaker te voet of met de fiets te gaan. Het groen wordt met elkaar verbonden en omgevormd tot gebruiksgroen en hierbij wordt ingespeeld op de vele toevallige ontmoetingen op straat, de buitenruimte als verblijfsruimte. Biodiversiteit en klimaatadaptaties vormen ingrediënten voor de inrichting. Een grote uitdaging is telkens opnieuw passende deelname van bewoners bij de inrichting van hun wijk te organiseren. Passend bij de tijd en ruimte die bewoners hebben, en recht doende aan hun toekomstwensen.

Betere samenwerking op wijkniveau op gebied van zorg, welzijn, veiligheid, onderwijs en wonen.

We starten het experiment 'Wijkorganisatie Keent-Moesel Centraal' door met verschillende organisaties vanuit één gezamenlijke werkplek in de wijk te werken. Doel daarvan is dat de werknemers en organisaties op strategisch, tactisch en operationeel niveau elkaar echt leren kennen en begrijpen, uitstijgend boven casusniveau, en pas daarna bedenken hoe de samenwerking beter kan. We geven onszelf daarin de opdracht om binnen een jaar met een antwoord te komen op de vraag hoe de integrale samenwerking in de wijk er uit moet zien. De uitdaging zit hier in de samenwerking met verschillende niveaus en domeinen van de overheid en regelruimte.

Gemengde wijk

We streven naar een duurzaam gezonde menging van type woningen, en daarmee inmenging van middenhuur die nu ontbreekt. Daarin ligt en sterke relatie met de inmenging van sociale huur in andere wijken van de gemeente. Om een volledige wooncarrière mogelijk te maken in de wijken is het langer veilig thuis wonen voor ouderen een belangrijke uitdaging die samen met zorg- en welzijnspartijen moet worden opgepakt.